

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A városi piknik.

Zombor, 1899. február 2.

Szokatlan dolog, hogy itt, a lap élén, amely kizárólag komoly és rendszerint politikai természetű ügyek megbeszélésének és megvitatásának helye, egy mulatságról kívánunk megemlékezni. De ha ezt tesszük, ha e szokatlan eljárást követjük, annak bizonyára meg van a maga fontos magyarázata s oka. Nem is bálí tudósítást akarunk írni, — ezt eleve kijelentjük, — hanem mérlegelni kívánjuk a piknik rendezésének és sikerének nagy horderejét.

Köz tudomásu dolog immár, hogy a városi tisztikar által rendezett piknik minő pompásan és fényesen sikerült. Január hó 28-án szünetelt a város háza a nehéz, komoly mindennapi munka. A görnyedező hivatalnokok letették a tollat, a poros aktákat rövid pihenőre helyezték s a komor hivatali szobákat kedves mulatóhelyekké változtatták át. A pazarul feldiszipított nagy tanácskozási terem s a vele kapcsolatos többi terem káprázatos villany fényárban usztak. S úgy 9 óra tájban összeverődött a nagy publikum. Zombor város közönségének színe-java, vallás, nemzetiség és pártkülömbőség nélkül oly nagy számban jelent meg, hogy ember ember hátán tolongott s bizony a hosszú terem sor se bizonyult elégségesnek az óriási publikum befogadására. Voltak sokan vidékiek is, akik eljöttek Zombor város zamatos ízű mulatságát élvezni. A nagy publikum a legkedélyesebb hangulatban, a legfesztelenebbül s a legszorosabb együttérzésben két napig mulatott.

Az ideai farsang fényes első debutje s a bácskai parázs-muriknak kiálló példaképe a városi piknik. A siker csak akkor lesz teljes, ha a rendezőség emberfeletti fáradozásait a magasabb cél szempontjából is eredmény koronázza.

A közérdek előmozdításának és a közügyek hathatós előbbrevitelének egyik fő s sarkalatos feltétele a békés társadalmi élet és a társadalmi egyetértés. Akik egymásra vannak utalva, akiket egy közös érdek egybefűz, akik egy kötelékbe pl. egy város kötelékébe tartoznak, azok a közös lét fontos érdekeit csak úgy szolgálhatják sikeresen a modern kor rohamos haladásának megfelelően, ha a közös érdekeket méltányolva, egymást megértve s tisztelve, karöltve járnak el minden olyan kérdésben, amely a közös előmozdítását célozza. A társadalomnak, mondjuk a vá-

rosnak érdeke minden egyes polgárnak érdeke, s így ennek szolgálata mindenkinek szoros kötelessége. Nagyon természetesen azonban, hogy közös szolgálat sikeres teljesítése csak társadalmi egyetértés mellett lehetséges.

Minden város közügyeinek előmozdítására nézve rendkívül fontos tehát, hogy a lakosság békés társadalmi együttélésben legyen és hogy ne domináljon közte a dissonanciák és ellentétek romboló harca.

Különösen fontos ez a kérdés nálunk, a hol nemzetiségi és vallási különbségek vannak s a hol a politikai elvek is nem egyszer a közügynek ártalmára nagyon tartós küzdelmet szültek. — A mikor a város közös érdekéről van szó, amikor tehát elsősorban arra van szükség, hogy békés társadalmi életet és egyetértést teremtsünk, akkor le kell dőlnie minden válaszfalnak s meg kell szűnnie minden politikai küzdelemnek. Tisztelet a vallásnak, tisztelet a nemzetiségnek s tisztelet a politikai elveknek; egyik ellen sem emelünk szót, de nézetünk szerint egyiknek sem szabad társadalmi széttagoltságot szülni, sőt ellenkezőleg akkor vagyunk igazán liberálisok, ha azon különbségek a társadalmi életben észrevehetetlenül elenyésznek.

Az utóbbi időben öröndetes haladást tapasztalunk Zombor városában. Az előbb említett válaszfalak mintha már alacsonyabbak lennének s a politikai ellentétek is mintha már élőkől veszteneének. Ha városunk jövője legegyszerűbben elöl, úgy nem hangsúlyozhatjuk eléggé, mennyire szükséges ezen az uton tovább haladni.

Ezen társadalmi harmónia megteremtésében nem csekély szerep jut osztályrészül épen a mulatságoknak, a hol a találkozás, az egymással való érintkezés mind szorosabbra és szorosabbra fűzi a kapcsolatot és barátsággá, rokonszenvvé varázsolja az eddigi hideg közönyt.

Prima helyen áll a városi piknik, a mely igazán kedves találkozója volt a város publikumának minden különbség nélkül.

Ugy tudjuk, hogy a városi tisztikart, élén a fáradhatlan polgármesterrel, a piknik rendezésében nem egyedül a mulatság megteremtése, hanem főleg a most fejtegetett magasabb cél is vezérelte. Ezért tulajdonítunk mi a pikniknek oly nagy fontosságot s ezért foglalkoztunk vele ezen a helyen. Reméljük, hogy a piknik e tekintetben is kellő sikert aratott s hogy a kedves találkozó

hatalmas lépéssel mozdította elő egészséges irányban társadalmi életünk fejlődését.

Befejezésül kedves kötelességet teljesítünk, a midőn őszinte elismeréssel adózunk a városi tisztikarnak s a tisztikar buzgó vezérének, Trischler Ferenc polgármesternek. Üdvözljük a polgármestert különösen azért, hogy ez alkalommal is bebizonyította mennyire szívén viseli minden tekintetben a város érdekeit. Nemcsak a hivatalban, nemcsak a hivatalos ügyekben, hanem társadalmi téren is arra törekszik, hogy a városnak javát, jólétét és boldogulását előmozdítsa. Fáradhatatlan, buzgó és példás működéséhez a város minden polgára őszinte szívből sikert kíván és áldást kér.

Veszétség Bács-Bodrogh vármegyében.

Ha meggondolva azon betegségek természetét s azok által előidézett szenvedések nagyságát, melyek az emberiséget folyton fenyegetik, nem utolsó helyen találjuk a veszétséget, mely különösen az elmúlt évben grasszált nagyobb mérvben megyénkben. Tekintsük meg az alább következő pár számot, mindjárt tudatára ébredünk annak, hogy egy évtizedes állategészségügyünk még mindég nem képes e rettenetes, az emberekre is veszélyes betegséggel megküzdeni.

Vármegyénk 31 községében fordult elő a veszétség, tehát mintegy 25%-ában a múlt évben.

Veszétség konstatáltott:

24	darab kutyán,
3	„ macskán,
1	„ sertésen és
1	„ kecskén.

Vesztett kutyák embert martak 27 esetben, mely közül 26 felszállított a budapesti Pasteur-féle intézetbe. Ezek közül 25 felgyógyult, egy pedig veszétségben meghalt.

E pár szám egész meztelenségében tárja fel előttünk a szomorú valót.

Tagadhatatlan tény, hogy a veszétség, melynek létezését és veszélyes voltát már évezredek óta ismerik, mégis mind maig nem csak a köznép, hanem nagyon számos intelligens egyénnek oly ferde nézete van róla, mely nem ritkán az ügy kárára s ebből kifolyólag a veszétségnek nem megszüntetésére, hanem inkább terjedésére vannak lényeges befolyással.

Nagy hiba, hogy népünknek a veszétség

A „BACSKA“ tárcája.

EGY ŐRÜLT JEGYZETEBŐL.

Írta: Dickens.

Fordította: Szekulesz József.

Igen! — egy őrü! Milyen hatást gyakorolt volna ez a szó éveikkel ezélt az én szivemre!

Hogy felkelte volna bennem az iszonyatot, mely néha elfogott; véretem pezsege kergette volna ereimen keresztül-kasul, a mig nagy cseppekben csurgott volna rólam a félelem okozta hideg verejték. De most már tetszik nekem. Szép egy név ez. Mutasd meg nekem a zsarnok uralkodót, kinek összeráncolt szemöldökétől jobban reszkettek volna, mint egy őrült ember szemének villogásától. — Egy olyat, kinek kötele vagy pallosa csak fél oly biztos halál volna is, mint egy őrült ember marlata. Ha! ha! egyszerű dolog ez őrültnek lenni! hogy bámuljanak rád, mint egy vad orosz láura a vas ketrecen át, — fogakat csikorgatni, bögni és ordítani a hosszú csendes éjen által, hogy örömtől csak úgy cseng a nehéz vaslánc. Gurulni és hemperegni a szalmán, kiserve a lánc kellemes csörgésétől. Éljen az őrült ház! Oh! ritka hely ez.

Emlékszem oly napokra, midőn attól féltem, hogy megőrülök; midőn még álmaimból feljévedve, térdre estem és zokogva imádkoztam, hogy kímélje meg az Isten e családi átoktól; midőn még ha jókedvet vagy mulatozást láttam, elrohantam valami csendes helyre, hogy elöltbessen azokat az unalmas órákat a láz előmenetelének szemlélésében, amely ugyan lassu felemésztésére volt hivatva. Tudtam, hogy az őrültég véretemben volt és hogy a testemnek egy alkotó részét képezte; azt is tudtam, hogy családomnak a legutolsó nemzedéke ugyan kikerült, de bizonyos voltam benne, hogy én leszek az első, kin az őrültég ismét kitör. Tudtam, hogy ennek így kell lenni, hogy így kellett lenni, hogy is fog lenni és mikor bemerészelttem menni egy megtelt terembe,

láttam, hogy az emberek rám bámulnak, rám mutatnak és egymásnak azt sugták, hogy ott ül egy őrült-jelölt. Ilyenkor ismét csak a magányban kerestem menhelyet.

Évekig tettem ezt; hosszú, nagyon hosszú évek voltak ezek. Az éjek itt igen hosszúak néha — nagyon hosszúak; de ez mind semmi azokhoz a nyugalm nélküli éjszakákhoz és a rettenetes álmokhoz képest, a melyek gyötörték, zaklattak. Elfog a hideg, ha visszagondolok. Nagy, formatlan alakok, éktelen vigyogó arcokkal, huzódtak meg a szoba sarkaiban, ágyam fölé hajolva éjjen át, őrültégre készítve engem. Elmondták nekem, hogy e másik szobának padlója, apám apjának veretől foltos, amelyet őmagam ontott, őrült rohamaimban.

Ujjaimat a fülembé dugtam, de a fejembe ordítottak bele, mig a szoba visszhangzott tőle; elmódták, hogy az őrültég ugyan egy nemzedéken át aludt, de nagyapám éveken át élt, kezeivel a falhoz kötve, hogy magát darabokra ne szakgathassa. Tudtam, hogy igazat mondanak, tudtam jól. Mar ezt éveikkel ezéltől kiszimatoltam, noha szerették volna tölem elhallgatni. Ha! Ha! igen ravasz voltam én, ha őrültnek gondoltak is.

Vége kitört rajtam és most már csodálom, hogy miért féltem annyira. Most már kimehetnék a világba, kiáltozhatnék, ordíthatnék velök együtt. Én tudtam, hogy őrült vagyok, noha ők még nem is sejtették. Mennyire őrülttem néha, mikor arra gondoltam, hogy mily szépen kijátszottam őket, mikor mutogattak rám és mosolyogtak, midőn még nem voltam őrült, csak attól féltem, hogy egyszer majd csak az leszek! Mennyire nevettem örömben néha, midőn egyedül voltam és arra gondoltam, hogy mily jól megtudom tartani titkomat és hogy a legjobb barátaim is mily hamar fiktóknál hagytak volna, ha az igazat tudták volna. Sikolthattam volna örömben, midőn valami jó barátommal együtt mulatoztunk ebédközben, ha arra gondoltam, hogy milyen sápadt lenne egyszerre ez a barátom, ha megtudná, hogy ez egy őrült, ki oly közel ül mellette, élesítve egy csillogó kést és hogy egy őrültnek minden ereje benne van, sőt még félig az akarat is, hogy azt a kést tövig a szívébe mártsa. Oh! vig élet volt az!

Gazdag lettem, ezerszámra kínálkoztak alkalomok mulatságra, szórakozásra. Fel is használtam ezeket. Egy nagy vagyont örökölttem, a törvény — a saszemű törvény is ki lett játszva és átadott vitás ezereket egy őrült kezébe. Hol volt az ezse ezeknek az éles eszű embereknek? Hol az ügyvédek fufangja? Az őrült ravaszága tul járt az esztükön.

Penzem volt. Hogy hizelegtek nekem! Őrültlen költektem, mennyire lealazta magát az a büszke három fiver előttem! Az öreg szürke haju apa is — mily különbség — mily respektus — oly odaadó barátság, — igen, ezek imádtak engem. Az öregnek volt egy leánya és a fiatalbereknek egy nővérük; és mind az öt szegény volt. Én gazdag voltam; és midőn feleségül vettem a lányt, láttam azt a győzelmes mosolyt, a mely végig vonult a szűkeget szenvedő rokonok arcain, amint arra a jól kiittott tervre gondoltak és a jó prédára. Nekem volt okom mosolyogni. Mosolyogni! Egyenesen nevetni, hajamat tépni és a földön hanykolódni, orditozni örömtől. — Ők arra nem gondoltak, hogy férjhez adták őt egy őrültnek.

Várj! És hogy ha tudták volna is, megmentették volna őt? Egy nővér boldogságát, a ferj aranyai ellen. A legkönnyebb tollat a levegőbe fúvom a lánc ellen, mely disziti testemet!

De egyszer, valamennyi ravaszágom mellett mégis kijátszottak. Ha nem lettem volna őrült — mert, noha mi őrülték elég éleslátásnak vagyunk, néha nagyon felvagyunk igaztva — tudhattam volna, hogy az a leány inkább mereven és hidegen tette volna be magát a földbe, mintsem hogy egy irigylet menyasszony az én fénylő, csillogó házamba jöjjön. Akkor tudhattam volna, hogy az ő szíve annál a sötétszemű fiunál van, akinek nevet egyszer álmaiban elmondta; és hogy ő nekem fel lett áldozva, hogy megváltsa az ő őszfejú öreg apját és kapjai fivéreit a szegénységétől.

Nem emlékszem már alakokra, vagy arcokra, de annyit tudok, hogy a leány gyönyörű volt. Tudom, hogy az volt, mert csendes holdvilágos éjeken, midőn minden csendes köröttem, látok, fezesesen állva mozdulatlanul, e cellának egyik sarkában, egy gyenge, elmo-

kinézéséről, előfordulásáról s terjedéséről téves a felfogása. Hogy egy pár példát hozzak fel, nagyon téves a felfogás, hogy veszettség kitör oly ebe- ken, melyek nagy forrásnak vannak kitéve, avagy hogy veszettség kapható tulságos szomju- ságtól stb. Bebizonyított tény, hogy sem forró- ságtól, sem vízhiánytól, avagy ki nem elégitett nemi vágytól soha semmiféle állat meg nem vesz- het, mert a veszettség spontán soha nem kelet- kezhetik, hanem mindég kell hogy legyen egy másik állat, melytől a megveszett állat a veszett- séget kapta.

Nagyon téves az a felfogás is, hogy gyak- ran a veszett állat pusztá megtekintése is okozhat veszettséget. A veszettség előidézése mindenkor okvetlen szükséges, hogy az állat válladéka va- lamiképp bejusson a vérkeringésbe.

Némileg különösen hangzik, hogy a veszett- ség bár egyike a legrégebben ismert betegsége- nek, még ebben a bakteriumos században sem voltak képesek felfedezni előidéző okát. — Bár, hogy fertőzése alakelemekhez van kötve, bizo- nyítja azon számos kísérlet, mely ez irányban tétett.

Nagyon téves azon felfogás is, hogy a ve- szettség különböző szerekkel gyógyítható, mely, hogy mennyire átment a nép felfogásába, bizo- nyítja azon számos község, melynek egyes lakosa messze földön híres arról, hogy veszett ebektől megmárt emberek felkeresik gyógyulás szem- pontjából.

Tagadhatlan, hogy ezen emberek nagy része tényleg megszabadul a veszettségtől, de ez nem annak a gyógyszernek tulajdonítható, hanem e betegségtől rendkívüli félelemnek, mely bekö- vetkezik, ha egy harapás, de máskülönbem nem veszett eb mar meg valakit. Mert bár minden veszett eb harap, de nem minden eb, mely harap, egyuttal veszett is. Ha most egy nem veszett eb által megmárt egyén ily „csodadoktor“ által adott gyógyszerrel — kinek érdekében áll a pácienssel elhitetni, hogy az eb veszett volt — meggyógyul, szentül hiszi, hogy a gyógyszer volt az, mi az életét megmentette, az eb nem lévén veszett, nem is kaphatta volna meg a betegséget.

Bebizonyított tény az is, hogy veszett ebtől megmárt egyén nem mindegyike kapja meg ok- vetlen a veszettséget. Az eddigi tapasztalatok szerint nem haladja meg az 50%-át.

Bátran kimondhatjuk, hogy a veszettséget gyógyszerrel abszolút lehetetlen gyógyítani. Or- vosága egy van s ez a védőoltás.

Pasteur-nek, ennek a zseniális tudósnek kö- szönheti az emberiség eme korszakalkotó felfede- zését, mely hogy mily nagy kincs, eléggé bizo- nyítja az, hogy Európában több mint 30 ilyen intézet van, hol a veszettség ellen ojtanak.

Hazánkban a felfedezés után már 5 évvel később, 1890-ben megkezdődtek a veszett ebek által megmárt emberek védőoltása, melyet hazánk hírneves tudósa Högyes tanár célravezetően egy- szerűsített. Mindez azért, hogy a szenvedő em- beriségnek nagy áldozatok árán is mód nyujtas- sék e rettenetes betegségtől szabadulásra.

Kormányunk, hatóságaink minden lehető- met tesznek, hogy ne csak a meglévő bajtól szá- badulhassunk, hanem annak előidézését is ter-

sódot alakot, hosszú fekete hajjal, amely a hátára omlik le, földi lényhez nem hasonlón, üres szemekkel bámul reám, fénytelenül, mereven.

Csend! A vér eláll a szívem tájékán, amint leírom — az alak az övé! Az arc sápadt, a szemek üvegesek; de jól ismerem azokat. Az az alak nem mozdul soha; nem morgog, nem ásítzik mint mások szoktak, de mindazonáltal sokkal felelmetesebb rám nézve, mint azok, melyek sok évvel ezelőtt megpróbáltatásuknak tettek ki; ez egyenesen a sirból jön; és annyira hal- lottias.

Majdnem egy egész évig láttam azt az arcot na- pont a sárgulni; majdnem egy egész évig láttam kö- nyeket gördülni le azon a bánaos orrán, annélkül, hogy tudtam volna az okát. Végre kitaláltam! Nem sokáig tudtak tölem rejtegetni. Sohse szeretett engem! Sohse hittem ezt; gyűlölte vagyonomat és utálta a fenyt, a pompát, a melyben élt; ezt nem vártam volna. Egy más férfit szeretett. Erre soha se gondoltam. Eddig ide- gen érzelme szálltak meg; és oly gondolatok forrong- tak agyamban, amelyet valami titkos hatalom ide-oda csavargatott a fejemben. Nem gyűlöltem őt, de gyűlöl- tem azt a fiút, a kiért meg most is sirt. Szántam, — igen én szántam őt, — a nyomorult élet, a melybe az ő özvő rokonai taszították. Tudtam, hogy nem éi soká, de a gondolat, hogy még halála előtt életet ad valami korcs lénynek, elhatározást keltett fel bennem. Elhatá- roztam, hogy megölöm.

Heteken át mérege gondoltam, azután megfojtásra és később türe. Mily finom látvány egy nagy terjedel- mes ház lángokban és az örült ember felesége meg benne porrá hamvad. Gondolj ez élcre, egy nagy jutalomra és valami épeszt emberre, akit felakasztanak egy bűnért, amit el nem követett és mindaz egy örült ravaszága miatt. Gyakran gondoltam erre, de végre is feladtam. Oh! az a kéj, élesíteni a beretvát naponta és az ujjon méregetni, hogy éles-e, végre arra a mély vágásra, amelyet ennek vékony élével vágni lehet!

(Vége köv.)

jesztőjét, az ebeket is megrendszabályozza. A legutóbb módosított megyei ebtartási szabályren- deletünk is ezt van hivatva szolgálni, mely, hogy kitűzött célját elérhesse, nemcsak hatóságok és hivatalos személyek szigorú ellenőrzését kívánja, hanem szükséges, hogy maga a közönség is vál- vetve közreműködjön velük s munkájukat meg- könnyítsék azzal, hogy felesleges ebüket maguk pusztítsák el. Hisz kísérletkép szervezett rend- őrségünk egyedüli és mintaszerű az országban s hogy hivatásának magaslatán áll, fényesen iga- zolja a közbiztonságnak napról-napra való javu- lása, melyből bizony a „házőrző ebeknek“ nagyon kevés érdemük van s ha ezeknek számát csök- kentjük, jobb eredményt érünk el, mint a milyent a mult évi statisztika felmutat.

Wissinger Richárd,
bácsi korállatorvos.

Ujdonságok.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Nikolajevits István ügyvédjelöltet, Söti János végzett joghallgatót és Józsa Benedek végzett joghallgatót a ve- zetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggya- kornokokká nevezte ki.

Helyreigazítás. A „Zombor és Vidéke“ azon hire, mely szerint báró Vojnits István tiszteletére f. hó 6-án faklyásmenet fog tartatni, téves információ alapszik, mert e tekintetben még semminemű határozat nem hozott.

Uj ügyvéd. Dr. Vojnovics Vladen, O-Becsén ügyvédi irodát nyitott.

Helyreigazítás. A városi piknikről irt tudó- sításunkba hiba csuszott be. A névsorból ugyanis kimaradt Mihajlovits Emma k. a. neve, amit készséggel igazítottunk helyre.

A kaszinó közgyűlése. A zombori polgári kaszinó-egylet tegnap délelőtt tartotta meg az évi rendes közgyűlést. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel el- nökké ismét Pribil Ernő vármegyei főügyészt választotta meg.

Bikár Simon halála. Mely részvétet keltett mindenfelé. Városunk életében mindig kiváló és előkelő szerep jutott osztályrészül. Ő alapította a zombori ke- reskedelmi és iparbankot s annak egész haláláig buzgó és szakavatott vezetője volt s ezzel nem kis befolyást gyakorolt városunk és környékének gazdasági és hiteli viszonyaira. A politikai életben is előkelő szerepe volt mindig. A szabadelvű párt egyik tevékeny vezérét, odaadó harcosát gyászolja benne. Nagy érdeme volt, hogy a szerbég egy tekintélyes részét, különösen az utolsó választásokkor a szabadelvűpárti zászló alá gyű- jötte. Mint a városi törvényhatóságnak egy régi és mindig számot tevő tagja, a város közügyeinek intézé- sében tekintélyes befolyással bírt s a társadalmi élet minden ágában kedvelt egyéniségével hatni, tenni akart és tudott. Temetése folyó hó 1-én délután 3 órakor volt.

A város előkelősége mind megjelent a végtisztességen s a földmives osztály is nagy számmal megjelent az utolsó isten hozzádra. Az elhunytban dr. Pavlovits Simon me- gyei főorvos ipját, dr. Bikár Nénád ügyvéd édes atyját gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Bikár Simonné sz. felménesi Alexits Alexandra a saját és gyermekei; Pavlovits Simonné szül. Bikár Anna és dr. Bikár Nénád, valamint dr. Pavlovits Simon és Bikár Nénádné szül. Novits Lyubica, mint veje, illetve menyé; ugyszintén Pavlovits Fedor, Theodora és Ozren, mint unokái nevében, mely fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forron szeretett férje, illetve legjobb atyjuk, apó- suk és nagyatyjuk Bikár Simon földbirtokos, a zombori kereskedelmi és iparbank elnöke, Zombor szab. kir. város törvényhatóságának tagja és a szegedi keres. és iparkamara tagja folyó hó 31-én, érdemek- ben gazdag életének 68. évében, rövid, súlyos szenve- dés után jobblétre szenderült. A felejtetlen halott földi maradványai folyó hó 1-én d. n. 3 órakor fognak a gör. keleti nagytemplomban tartandó gyász- istentisztelet után a szerb nagytemetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1899. évi január hó 31-én. Beke hamvainak! — A kereske- delmi és iparbank külön gyászjelentése így hangzik:

A zombori kereskedelmi és iparbank igazgatósága mely fájdalomtól tört szívvel tudatja, hogy alapítójá és sok évi elnöke Bikár Simon ur földbirtokos, a szegedi ke- resk. és iparkamara tagja, a „Zombori export gőzmalom“ alelnöke rövid és kínos szenvedés után, munkás életé- nek 68. évében elszenderült az Urban. A drága halott hült tetemei a gör. keleti szertartás szerint holnap folyó évi február hó 1-én délután 3 órakor fognak a szent Györgyről elnevezett szerb nagytemplomban beszentel- tetni s a nagy szent Boldogasszonyról elnevezett sír- helyen a családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1899. évi január hó 31-én. Béke legyen porai fölött!

Táncestély. A katymári önk. tüzoltó-testület 1899. évi február hó 8-án tüzoltó alapja javára, a „Ko- rona“ vendéglő nagytermében zártkörű táncestélyt rendez.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak a saját és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett, felejtetlen leány, testvér és sögornő Fehér Gizella folyó évi január hó 31-én reggeli 5 órakor, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei február hó 1-én délután 4 órakor fognak a gyász- házban (Apolló utca 42.) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szent Rókus sírkertben örök nyuga- lomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig febr- ruár hó 6-án délelőtt fél 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Zombor, 1899. január hó 31-én. Béke hamvainak! Fehér Gyula és neje szül. Farkas Szidónia, szülei. Ifj. Fehér Gyula, Fehér Pál, Fehér Vilma testvérei. Ifj. Fehér Gyuláné szül. br. Gaffron Laura, Fehér Pálné szül. Grotovszky Anna, sö- gornói.

Vény Márton halála. Vény Márton apatini tekintélyes birtokos, elhunyt. Temetése f. hó 2-án volt, melyre az apatini közönségen kívül, a megye többi ré- szeiből is sokan megjelentek. Az elhunytban a Schlagger, Lederer, Schumacher családok rokonukat gyászolják.

Sztojkovits Zakariás felmentve. Sztoj- kovits Zakariás zombori kereskedő, az ismert gyujto- gatási ügyből kifolyólag a szegedi kir. tábla felmentette. Minek folytán azonnal szabad lábra helyeztetett.

Jelmez- és álaros-bál. Az apatini „Turul“ sportegylet f. hó 28-án az „Andréssz“-féle vendéglő összes termeiben egylete javára zártkörű jelmez- és álaros bált rendezett, mely minden tekintetben a legfényesebben sikerült s reggeli 1/2 óráig tartott.

Szerb katonaszökevény. Ility Milán szerb alattvaló, belgrádi tényleges szolgálatban álló katona, a napokban Belgrádban néhányad magával dubajkódott és reszeg fejfel elpáholta a nyílt utcán egy szerb országos képviselőt és néhány pincért. Ility annyira megijedt tette felett, hogy még az éj folyamán átszökött Zimonyba és onnan Szabadka felé. Sűrűnyit menesztettek utána és Szabadkán el is fogták a magáról megfellekedett katonát.

Táncvigalom Csantavéren a polgári olvasókör f. évi január hó 29-én rendkívül jól sikerült táncviga- mat rendezett a saját könyvtárának gyarapítása javára. Felülfizettek: id. Kozma Mátyas 4 frt, Jordán Béla 1 frt, ifj. Basch József, Kern Gyula, Sinkovits Béni 60—60 kr, Csia Károly, Hatala Antal, Rekvényi János, Juhász Antal, Fischer József, Sinkovits Gábor, Vuits Milos 20—20 kr, Jung, Hajcsuk Illés, Szabó János, Hajduska Vilmos, Krausz, Herzl Simon, Roder Jakab 10—10 kr, összesen 8 frt 90 krt fizettek felül, melyet köszönettel nyugtáz a polgári olvasókör.

Odilon Helén Vilmos császárról. Odilon Helén, aki tudvalevőleg a berlini királyi színháznak is tagja volt, újabban nagyon szívesen veszi kezébe a tol- lat, hogy megfigyeléseiről, tapasztalatairól írjon, amelye- ket a világban jártában-keltében szerzett. Különösen szeret koronás főkről megemlékezni. Legújában Vilmos császárról emlékezik meg, akiről többek között ezeket írja: II. Vilmos császár mint néző rögtön elárulja, hogy beavatott színházi ember, aki pillantást vetett a kulisszák mögé is és a színpad titkait tanulmányozta is. Néhány esztendővel ezelőtt nagyon szeretett próbákra járni, sok darabot olvasott s mint jól értesült forrásból tudom, még azokat a darabokat is maga elé adatta, amelyeket a kormányelnökségek eltiltottak, s el is olvasta őket. Így például egy Hauptmann Gerhart féle darab, a mely szintén be volt tiltva, soha sem kerülhetett volna elő- adásra, ha II. Vilmos, hogy úgy mondjam, utólagosan nem cenzurázta. Egy ur a császár legszűkebb környe- zetéből elmondta nekem, hogy mit szólt a császár, ami- kor a darabot elolvasta: — A darab — mondotta — nagyon megindító; semmi ellenetést nem lehet az ellen tenni, hogy a színpadra vigyék a nyomort, amely kü- lönböző vidékeken bizonyos körülmények miatt, amelye- ket tekintetbe kell venni, kétségteletlenül uralkodik; de haszontalanul nem kell vele a népet ingerelni, hanem a nyomor képének bemutatásával egyidejűleg azokat az okos eszközöket is be kell mutatni, amelyekkel a nyo- mort enyhíteni lehet, a nélkül, hogy törvényes rendet és másoknak a jogát megbolygatnák. Vilmos császárnak a történelmi, különösen a Hohenzollernek történelméből vett tárgyu darabok iránt való előszeretete ismeretes. Vilmos császár a színházban nagyon éles elméjű kritikus, ő nemcsak mint néző, hanem tájékozott szakember figyel az előadásra. Beavatkozásai, megjegyzései mindig alapos képzettségre vallanak s gyakran fejen találják a szegyet. A császár olyan szakértelemmel ítél, amely sokszor való- sággal meglepő.

A gyilkos szék. Amikor az ember maga vál- lalkozik a kaszás szerepére és önként elmegy a világ- ból: sokféle ok készíti arra. A családott szerelem, a legmegrögzöttebb gyilkos, ez okok között és az életunt- ságnak is nem egy emberélet nyomja a lelkét. Hanem, hogy ki, miért unja meg az életét: az még többféle okot ad elénk. Mint teszem, a campobossai asszony esete. Százhárom évet élt meg ez az asszony és csak a lábai romlottak meg. Elannyira, hogy már vagy egy évtized óta székben ül, mozdulatlanul. Az a szék öl- te meg, a maga büntönszerűen lenyűgöző, a mozdulatlanság kárhózatába döntő zsarnokságával. Megunta ezt a zsar- noktságot és mivelhogy föllázadnia ellene, siker nélkül volna: elszökött előle. Abba a világba, ahol nem kell székben ülni, hanem feküdni kell szépen, csendesen. A sir is büntönszerűen lenyűgöző s a mozdulatlanság ott teljes csak igazán. És ugyanezért teljességgel nem nyert a campobossai asszony a cserén.

Belöttek az ablakon. Turián Trifanovits Pájó korcsmáros amint becsukta a korcsmáját és nyu- godni készült, egy lövés riasztotta föl. Valaki belött az ablakon. A golyó szerencsére nem talált senkit. A lövés zajára elősiető szomszédok nem láttak senkit, a tettes eltűnt, de a rendőrségnek sikerült másnap Vuin Milán személyében elcsipni a lövöldözőt, kítől a pisztolyt elko- bozták s jelentést tettek a bíróságnak.

Minék is van szerelem? . . . O-Becsén kedden a délutáni órákban kedélyes eselédharcnak vol- tak szemtanúi a főutcán járkalók. Két egymásra felté- keny eselédleányzó találkozott itt s nem hiányzott a harmadik, az intrikus sem, a ki még inkább összetűzette a zöld szőny eme haragosait. A szóharcot csakhamar tettelegesség is követte. Az utcasöprő és a lapát is kez- dett szerepelni és hogy nagyobb baj nem történt, az csak a közel levő János kocsisnak köszönhető, a ki szétválasztotta a harcias amazónokat. No de hát „minék is van szerelem a világon?“

Megmarta a veszett eb. Ujvidéken Neu- pauer György temetkezési vállalat tulajdonosának kutyáján veszettség tört ki s a házban levő Szalay József 18 éves asztalosinast megmarta. A szerencsétlen fiút fel- vitték a Pasteur intézetbe, a kutyát pedig elpusztították.

Életunt öregasszony. Zentán Asztalos Rozál özv. Tapasztó Ferencné, m. hó 21-én délelőtt egy selyem- kendővel a szobaajtó sarokvasára fölakasztotta magát s mire észrevették, meg volt halva. A töpörödött anyóka 81 éves volt már és az utóbbi időben sokat betegeske- dett. Ismerősei előtt gyakran emlegette a halált, sőt az öngyilkosságot is. Szombaton délelőtt maga maradt ot- hon, melye később haza érve, nem tudott a szobába benyitni. Rosszazt sejtve, a szomszédba futott segítségért. A mikor többen nekiestek az ajtónak, az nagy zuhanás után kinyílt. A selyemkendő ugyanis a feszítés követ- keztében elszakadt és az asszony hullája a földre zuhant. A rögtön hívott orvos már csak a halált állapíthatta meg. Az életunt öregasszony temetése másnap, a hiva- talos boncolás után történt meg.

Ezt tette a szerelem. Spielbaum recte He- gyesi József kassai kereskedőségét szívét lángra lobban-

totta a kasziros kisasszony. Nem csoda tehát, midőn a kassza bájos nimphája Kas-át elhagyta, magával vitte Hegyesi Spielhaum nyugalmát is. Nem is volt Spielbaumnak többé sehol sem nyugta; a kasszabőlgy távozása álmattal tette éjszakáit. Spielbaum addig keresett kutatót, míg szerelmé tárgyat Baján megtalálta. Ennek az öröme nagy murit csapott és... elverte mind a pénzt az utolsó garasig; mikor aztán a pénze elfogyott, birtelen kijózanodott és gondolkodott, miként is lehetne a fatális anyagi zavarból kilábolni. Rövid töprengés után meg is volt a mentő gondolat, elment egy gabonakereskedőhöz, bemutatta magát mint gazdatiszt, eladott búzát és felvett a gabonakereskedőtől 20 frt foglalót, több mézársonak pedig borjút adott el, persze itt is foglalót szedett be. A becsapott emberek csak később jutottak annak tudatára, hogy csalóval volt dolguk és megtették ellene a följelentést.

Hadd mérgeledjön az asszony! Egy városi polgár alaposan befledkezett magáról ilyen állapotban beugrott egy fiakkerbe s hazabajtatott. Az asszony szörnyű dübre kelt s mérges tajtékot lehelte az urára, hogy milyen korhely s elkölti a keresetét kocsi-kázásra. Az ily módon bepácolt férj boszúra határozta magát. Masnap nyolc óráig fogadott föl a béresektől s szekérbe ülve, buzatta magát a címeres állatoktól. Így ment végig az egész város s hazaérvén, így szólt oda a dühösködő menyecskények:

— No, most móg vagy velem elégödve?

Ügyvéd mint vigéc. Moholi levelezőnk írja a következőket: Mohol nem valami fényes klientúrája van dr. Abonyinak Nagy-Becskereken, bizonyítja az, hogy ott hagyta az egész Bánatot és eljött Bácskába — pereket szerezni. Első stációja Mohol lévén. Megérkezte után mind sorba látogatta a földbirtokosokat és erőnek erejével arra akarta őket kapacitálni, hogy uszorapórt emeljének. Az ügyvéd ur eme tulbuzgóságát észre vette a hatóság is, és Abonyit a községből kiutasította. Ez be sem várta a vonatot, kocsit fogadott és tovább utazott — Topolyára.

Gyilkos apa. Barna János topolyai lakós a heti vásár öröme felütlőt a garatra, s miután jó kedve lett, a régi szokáshoz híven verte feleségét, amint látta János nevű fia, anyja védelmére sietett és az erőszakoskodó embert megfékezni akarta, azonban vesztére, mert a feldühösödött ember a keze ügyébe eső kést a fia hasába szurta, a szerencsétlen fiu azonnal elvesztette eszméletét s most a halállal vívódik. A magáról megfélekedzett apát a rendőrség azonnal letartóztatta.

Sarah Bernhardt Medea-kosztümjei. Csökönyös Sarah Bernhardt imádók, kik szorgalmasan eljárnak a Renaissance-színházba, elragadtatással beszélnek ismét a nagy tragikáról. Azt mondják, hogy Medea szerepében látni őt, az egyike a legnagyobb művelteknék. És pedig két okból. Ő, aki mint mondják, bizonyosan feltalálta az életelixirt, mert esztendőről-esztendőre fiatalabb lesz, nemcsak esztendőszép játékaival ragadja el az embereket Catulla Mendés új darabjában, hanem elbájolja őket megjelenésével, alakjával, amely a görög kosztümökben rendkívül előnyösen érvényesül. A sajátosan fantasztikus Medea kosztümök, amelyekben ujjában a lámpák elé lépett, az ő pontos utasításai szerint készülték. A leghatásosabb egy nagyon világoskék, uszályos selymekrepp kosztüm, amely a művésznő karcsu, hajlékony termetét körülövezi. Vörösben, zöldben és aranyban görög minta szerint kidolgozott művészi himzések borítják a kosztümöt előrében és oldalt, míg az uszályon kékes-zölden csillámó kigyók gyűrűzödnék. Türkizokkal és gyémántokkal kirakott félhold alakú arany ornamentok díszítik a dekollált derék elejét. A kosztümnek megfelelnek a széles karabroncsok és a korona, amely fél napraforgóhoz hasonlóan van formálva, s aureolához hasonlóan hátul a fejhez van illesztve, s egy arannyal átdolgozott hullámos fekete túllígyolt erősítő oda a szőke parókához. Elragadó azonkívül még a nagy Sarah egy fehér cröpe de Chine kosztümében, amely tele van himeze százszorszépekkel és pedig aranyfonallal, fehér és sárga selyemmel.

Természetes Röntgen-sugarak. Ujjában azt a csodálatos fölfedezést tettem, hogy a Röntgen-sugaraknak legfontosabb tulajdonságaival, a természetben előforduló mas fénysugarak is bírnak. Becquerel azt találta, hogy némely urán-só, valamint maga az uránfém is, még ha előbb bosszu ideig sötétben voltak is, oly sugarakat bocsátanak ki, melyek a Röntgen-sugarakkal lényegesen tulajdonságaikra nézve megegyeznek. Becquerel megvizsgálta az urán-sugaraknak befolyását elektromozott testekre is és azt tapasztalta, hogy egy darabka urán egy elektroszkop gömbjéhez közelítve, azt kistíti, akár nagy annak elektromos feszültsége, akár kicsi, akár pozitív a töltése, akár negatív. Hogy ezek és az alább ismertetett jelenségek nem a hyperphosphorentia egy neme, azt Elster és Geitel teljes bátorozottsággal kimutatták. Legújabbban Russel azt a fölfedezést tette, hogy a Becquerel részéről talált sugarakhoz teljesen hasonló tulajdonságú sugarakat a testeknek egész sora bocsát ki. Fölfedezése következőképpen történt. Egy zinkdarabot pilulaskatulyába tett, amelyet teljesen sötét térben egy fényképlemezre helyezett; ekkor a fémdarab valamennyi egyenletlenségével együtt a lemezen lerajzolódott. Ha a vékony zinklemezre számok vagy jelek voltak vésvé, akkor ezek a fényképlemezen szintén előtűntek. Mint-hogy a fényképlemezre való hatás erősebb volt, midőn a zinklemez a skatulyában volt és gyengébb, midőn a szabadon fektűt, abból Russel azt következtette, hogy a skatulya is bocsát ki olyan sugarakat, amelyek a fényképlemezre hatással vannak. Russel szerint a következő testek bocsátják ki a „természetes Röntgen-sugarakat”: kénesó, zink, magnesium, kadmium, alumínium, nikél, ón, bismut, ólom, kobalt, antimon; továbbá a szerves testek közül: szalma, fa, faszén és a nyomdafesték bizonyos fajai. A fénylő bogaraktól kibocsátott sugaraknak hatását is kutatták. Erre nézve Muraoka japán fizikus tett vizsgálódásokat, amelyek számára hazájában, Kiotó vidékén, ezer meg ezer bogár áll rendelkezésre. Több száz ilyen bogarat a fényképlemezre együtt zárt faszekrénybe tett és két-három napig bent hagyta őket. A direkt sugarak mint a közönséges fény hatottak, de a papír- vagy rézlemezre átbocsátott fény a Röntgen- és Becquerel-féle sugarakkal hasonló hatású volt. Az „átszűrő” sugarak fémlémezen, üvegen, fán stb. hatoltak át. Ha a fekete papíron átszűrő sugarakat oly kartonlapon bocsátotta át, melyen körülalaku kivágások voltak és melyek közvetlenül a fényképlemezen fektűdtek, akkor a karton alatti helyek alig változtak, míg a nyílások

alatti helyek egészen feketék lettek. A hatás épen ellenkező lett, ha a kivágott kartonlapra még egy, kivágás nélküli kartonlapot, vagy pedig fémlémezt tett; ekkor a nyílások alatti helyek világosak maradtak, a többi helyek sötétek lettek. Muraoka még számos kísérletet tett erre nézve és ezeknek eredménye gyanánt azt állítja, hogy a Röntgen-sugarak keletkezési forrása alighanem a kathodsugaraknak átszűrése az üvegfalon keresztül és hogy a sugaraknak további átszűrése által (fán, fémen stb. keresztül) mindig más természetű, és valószínűleg folyton homogénebb sugarak keletkeznek.

Amerikai szózat. A nyiregyházi postahivatalra a napokban egy kis levélke érkezett messze tengerentúl. A címzés nem volt a legszabatosabb, de mégis kézbesítették, mert hát kegyetlenség egy levelet kétszer is megutaztatni, — át az új világból a vénebbe és vissza. Sokan elolvasták az irást, de az újvilági szózat értelményét senki sem tudta kibámozni belőle. Pedig messiási eszmék lehetnek benne eltemetve. Szól ugyanis a következőképen:

Üzveggy ő felsége Ferenc József magyar Királyi Postamester urnak Nyiregyházán.

Hungary, Europe. Nyiregyháza, Szabolcs-megyében. 5659. évi.

Éljen a szabadság, szabad ország Amerika!

Negyven évi világi tapasztalásból komolyan kijelentem, hogy az öreg ur Isten él még — és tudniillik az élő ur Isten amely a régi Ábrahám és a fia Izsák ugymint a nagy fia — Jakob mind élő és igazi Istent megösmerték és egyuttal — megjegyzendő, hogy apám régi Budapesti lakosa Budapestben meghalt.

Isten legyen Önnel. Hell Marcus.
Eltoloncolt lapszerkesztő. Szabadkáról írják: Belanovics Milutin, akit egyik helybeli lapszerkesztő gallerijánál fogva vitt a rendőrségre, mert a magyar állam ellen izgatott, a rendőrség újabb izgatások miatt a város területéről kiutasította.

Színház.

Ódette.

Január 30.

Sardon e birneves színművét, melyet évek előtt volt alkalmunk látni, ujtították fel ma este a színházban. A címszerepet Tölvölgyi Margit játszotta. Szerencséseknék éreztük magunkat mindannyiszor, mikor ennek a kitűnő művésznőnek játékában gyönyörködhetünk. Ma esti alakítása is olyan volt, a minőt a mi színpadunkon alig láttunk. Fénypontja volt ma esti alakításának a harmadik és negyedik felvonásbeli játéka. A negyedik felvonásban, mikor leányát vizionáltja, a szenvedés és öröm nyilvánulását meghatóan ábrázolta. Dicséretet érdemel szép játékaért Hevessi, Szabó, utóbbi nagyon elegáns öltözékekben jelent meg. Simon kissé hideg volt. Dulics nagyon kedves volt, igen jól játszott. Nógrádiné (Juliette) szerepét művésziileg alakította.

Furcsa háboru.

Január 31.

Strauss rég láított szép zenéjű operettjét játszották ma este. Az előadás általában véve közepes volt. Az első felvonás kissé dűcögösen ment, de a másik kettő már jó előadásban került színre. Ki kell emelnünk Galyasi Paulát (Elza), ki a második felvonásbeli szolóját gyönyörűen énekelte. Biztos énektudással és precizitással, a hangáryalások kellő érvényre juttatásával volt ez a szám előadva; még töle is ritkán hallunk ily szép éneklést. Pálffy Nina (Violetta) nehéz énekszámait szintén igen szépen adta elő s játéka is jó volt. Környei jól játszott, s a második felvonásbeli keringőt pompás baritonjával nagyon szépen énekelte. A tapsokra megismételnis kellett. Kantai, Szabó, Szalóki, szintén jól játszottak és énekeltek.

A végrehajtó.

Február 1.

Másodszor került színre ma este majdnem tíres ház előtt ez a vigiáték. Az első előadások megmondottuk véleményünket a darabról, azt, hogy nagyon sok izléstelen és benne, de sok fűrfanggal és komikus jelenetekkel van fűszerezve, s ma este is a második felvonás állandó derültségben tartotta a közönséget. Az előadás nem épen a legjobb volt. Mégis ki kell emelnünk Tölvölgyit, Deakot és Dulics Mariskát, valamint Kantait, Szalóki nem igen tudta a szerepet. Németh kisebb szerepét jól játszotta. Pálffy ambicióját játszotta.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggeli 6 óra 46 perckor személyvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat, delutáni 3 óra 34 perckor személyvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat, delutáni 3 óra 41 perckor személyvonat, és esti 8 óra 41 perckor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 perckor személyvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat és esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 perckor személyvonat, delutáni 4 óra 05 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat, delutáni 3 óra 23 perckor személyvonat.
7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, delutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, esti 7 óra 17 perckor vegyesvonat.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok.

Bihar megyében egy 1285 kat. holdas birtok, vasut közelében, mely áll 1025 hold kitűnő szántó, 230 hold kaszáló és legelő, 20 hold 5 éves szőlő és 10 hold belsőségből. 114 kat. hold dohánytermelési engedéllyel, urilak és teljesen jókarban levő gazdasági épületekkel, **280,000 frtért azonnal eladó.**

A vételárból 140,000 frt 4 1/2%-os törlesztéses kölcsön, 40,000 frt pedig mint második tételű kölcsön a birtokon maradhat. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Jelzálogkölcsön és ingatlan forgalmi intézet

3-1 Nagyvárad, Szt-János-utca 828.

Ugyanott több kisebb és nagyobb földbirtok van eladásra és bérletre előjegyezve.

Hirdetmény.

Alulírott község előljárói ezennel közhírré teszik, miszerint tenyésztesre már nem alkalmas két drb bika f. évi február hó 9-én d. e. 9 órakor Bajmok község-házánál nyilvános árverésen eladatni fog.

Bajmokon, 1899. évi február 1-én.

Budánovits Árpád, Dudás József,
jegyző. 2-1 bíró.

5. szám.
b. s. p. 1899.

Hirdetmény.

A bezdáni ipartestületi betegsegélyző pénztár 1899. évi február hó 12-ik napján delután 2 órakor tartja az ipartestület hivatalos helyiségében a III-ik évi rendes közgyűlést.

T á r g y s o r o z a t :

1. Igazgatói jelentés a múlt forgalmi évről.
2. Az 1898. évi zárszámadás fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása, ugy a vagyon-mérleg és a statisztika bemutatása.
3. Az 1899. évi költségvetés megállapítása.
4. A nem biztosított munkaadók csoportjából az igazgatóságba 1 rendes és 1 póttag, ugyszintén a biztosításra kötelezettek csoportjából 4 rendes és 2 póttag megválasztása.
5. A feltgyelő-bizottságba a biztosításra kötelezettek csoportjából 2 rendes és 2 póttag választása.
6. A választott bíróságba a biztosításra kötelezettek csoportjából 4 rendes és 2 póttag, a nem biztosított munkaadók csoportjából pedig 2 rendes és 1 póttag megválasztása.

Türr Jenő, Ruff Máttyás,
titkár. igazg. elnök.

976. szám.
fig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b.-kulai járásába bekebelezett O-Verbász községében megüresedett és évi 400 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra, tekintettel arra, hogy a 11438/1898. sz. a kiirt pályázatra eléendő alkalmas pályázó nem jelentkezett, arra újból pályázatot hirdetek. Felbivom az ezen állást elnyerni óhajtoókat, hogy szabályszerűen felszerelt és nyelvmisretüket igazoló kérvényeiket hozzám folyó évi március hó 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert az azonnal érkezőket figyelembe venni nem fogom.

B.-Kulán, 1899. évi január hó 19-én.

M ü l l e r,

3-3 szolgabíró.

Kiadó üzlethelyiség.

Özv. Radoszavlyevits Helén

bajai-utca 19—20. sz. a.

(szerb templom mellett)

lévő üzlethelyisége lakással együtt azonnal vagy május 1-től bérbe adatik.

Bővebb értesítés

Barány Lipót és fia cégnél.

3-1

Hirdetmény.

Bezdan község előljárósága ezennel meghirdeti azt, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát kepező legelő területeket, névszerint a felső és alsó delélot, a sárkányos mellékét és a nagyszigeti 372 kataszt. holdas legelőt, a kilenc és fél kilométer hosszu védgátással együtt folyó hó 12-ik napján delután 4 órakor, a község-háza tanácstermében megtartandó nyilvános, szó és zárt írásbeli árverésben haszonbérbe adja e folyó év tartamára.

Megemlítjük, hogy az utóbbi terület nagyon alkalmas birka és szarvasmarha gulyaszerű legeltetésére is. Kelt Bezdanban, 1899. évi február 1.

Bosnyák János Balla Ferenc,
jegyző. bíró

Meghívó.

A mélykúti takarékpénztár részvénytársaság I. rendes évi közgyűlését

folyó évi február 12-én d. u. 2 órakor
az intézet helyiségében tartja, melyre a t. c. részvényesek
ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése
a lefolyt üzletéről.

II. Az igazgatóság által elkészített, a felügyelő-
bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése és ennek
jóváhagyása, ugy az igazgatóság mint a felügyelő-bizott-
ság felmentése a nyereségy felosztásának elhatározása.

III. A választmányi, felügyelő-bizottsági, ugy vá-
lasztmányi póttagok 1/3-ának, vagyis 5 rendes választ-
mányi, 1 választmányi póttag és 1 felügyelő-bizottsági
tagnak megválasztása, azon megjegyzéssel, a kisoroltak
újól megválaszthatók.

IV. Az alapszabályok módosítása.

V. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag
kinevezése.

Kelt Mélykúton, 1899. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok értelmében csak oly részvényes
gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 2 hóval
a közgyűlést megelőzőleg nevére iratott és azokat —
nygy meghatalmazásokat mások képviselőjére — a köz-
gyűlés előtti nap az igazgatóságnál leteszi.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

2561

I. 1899.

Arverési hirdetés.

A nagy. m. kir. pénzügyminiszteriumnak f. hó
5-én kelt 1053/P. M. számú magas rendelete alapján, a
törvényhozás utólagos jóváhagyásának feltétele mellett,
az államkincstár tulajdonát képező, Bács Bodrogh megyei
Titel községben fekvő és az ottani 87. sz. tjkvben
felvett, a pénzügyi szakasz elhelyezésére szolgáló ingat-
lan, kert és ház, Titelen, az ottani kir. adóhivatal hely-
ségében, **f. évi március hó 4-én délelőtti 9
órákor** kezdődő nyilvános szóbeli árverésen — 20 fél
évi részletfizetés kedvezményével — el fog adni.

Becsérték és kikiáltási ár 3000 ft.

Arverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-át bánat-
pénzül az árverés kezdetével a kiküldött pénzügyi tiszt-
viselő kezébe készpénzben, vagy óvadékképes állam-
papiroknak letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok 50 kr bélyeggel, a kikiál-
tási ár 10%-át tevő készpénz avagy értékpapír csatolá-
sával, valamint ama záradékkal ellátva, hogy ajánlattevő
az árverési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti,
f. évi március 1-ig alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál,
azon túl pedig csakis az árverés napján reggeli 8 órától
9 óráig az árverésre kiküldött tisztviselő kezébe Tite-
len a kir. adóhivatalnál adhatók be.

Elkésve beadott és utóajánlatok figyelembe nem
vételnek.

A részletes árverési feltételek alulírt kir. pénzügy-
igazgatóságnál az irodavezető hivatalos szobájában, va-
lamint Titelen a kir. adóhivatalnál, a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi január hó 27-én.

S z ú c s,
pt. igazgató h.

2-2

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye bácsalmási járásba kebe-
lezett Jankovác nagyközségben egy segédjegyzői állás
tűresedésben lévén, annak betöltésére pályázatot hirdetek.
Fizetése előleges havi részletekben fizetendő évi
300 ft.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni
óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám
legkésőbb **follyó évi február hó 20-ig** annál
inkább betérjesszék, mert a később érkező kérvényeket
figyelembe venni nem fogom.

Bács Almáson, 1899. évi január hó 12-én.

V o j n i c h,
főszolgabíró.

7740. szám.

tkvi 1898.

Arverési hirdetés.

Az ó-becsei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Vucohor Gyura szenttamási
lakos végrehajtatónak Babin Koszta szenttamási lakos
végrehajtatást szenvedő elleni 25 ft 15 kr tőkekövetelés
és járuléki iránti végrehajtatási ügyében az újvidéki
kir. törvényszék (az ó-becsei kir. járásbíróóság) területén
lévő, Szenttamás községében fekvő, a szenttamási 103.
sz. tjkvben A. I. 105/a hr. sz. a foglalt ingatlanra az
árverést 400 ftban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan
az 1899. évi február hó 16-ik napján délután 3 órákor
Szenttamás községében megállapított nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron alul is el-
adatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10%-át vagyis 40 ftot készpénzben, vagy
az 1881 évi LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfo-
lyammal számított és az 1881-ik évi november hó
1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet
8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Ó-Becsen, 1898. évi december hó 9-én.

Az ó-becsei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

3-3

Vas- és fém-esztergálás.

GAZDASÁGI GEP- és MECHANIKAI MŰHELYE, FEMONTÓDE

VARRÓGÉP-JAVÍTÓ INTÉZETE

CZEISEL JÓZSEF
ZOMBOR,
Zarándok-(Sóház)-u. 105.

Készíték mindennemű gazdasági gépeket, ugymint: kukorica-morzsolókat saját
jobbitott mintám szerint felülmúlja az eddig készített morzsolókat. Szecehavágókat, darálókat,
répavágókat, szivattyukat, fecskendőket, vetőgépeket, konkolytisztítókat
(Trieur), dugattyukat szivattyukhoz és gőzkazánokhoz minden nagyságban, fémöntvények
minta vagy rajz szerint.

Vas- és fém-esztergálás.

Raktáron tartok mindennemű gazdasági cikket és technikai dolgokat. Gépolaj, consistens
zsir, dobsinek magas bordákkal, forraló csövek gőzkazánokhoz, csövek kovácsolt vasból
vízvezetékeknek, vas- és rézpótlékok, mézgaárak, mézga szelecek, zsinórok,
buvó lapos zsinórok, vizmutató üvegek, csavarok, kulcsok és mindennemű
szerszámokat.

Sércsapok és szelelő csapszegek. Gépszijjak elsőrendű színbőrből.

Feszmerők (manometer) ujak és javításoknak külön berendezett osztály, feszmerők
kipróbálása ingyen eszközöltetik.

Mindennemű javítások elfogadhatnak, ugyszintén gazdasági gépeket,
lakatos épületmunkákat és VARRÓGÉP-JAVÍTÁSOK jutányos árak
mellett eszközöltetnek.

Malmok rekonstruálása, berendezése és bármennemű iparvállalat berendezése
*—11
általam eszközöltetik.

Gépszijjak elsőrendű színbőrből.

Czezner József

kocsigyártó és kárpitós üzlete
Zomborban

Zarándok (sóház) utca 107. sz. saját ház.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudó-
mására hozni, miszerint 1898. évi november hó
1-től üzletemet saját házamba helyeztem át, hol
szakmamba vágó összes munkákat gyorsan és
pontosan a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Raktáron tartok mindennemű **uj és átala-
kított hintókat, kocsikat** stb. szakmamba
vágó bármennemű megrendelést, illetve átalakítást
elfogadok és azt a legrövidebb idő alatt eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását
kérve, maradok

kiváló tisztelettel:
Czezner József,
kocsigyártó és kárpitós.

20-2

Kiadó üzlet.

Ó-Kanizsán a főtéren nagy üzlet-
helyiség, szép utcai lakással vagy lakás nél-
kül, 1899. évi április hó 1-től bérbé
adandó.

Az üzlethelyiségben eddig rőfős és
divatárú, valamint szabóüzlet, kalap és cipő-
raktár van együtt — mely célra már 20 éve
szolgál, de más szakmának is kiadható.

Az évi forgalom 30,000 ft.

Felvilágosítást nyujt **BÉRCZI MÓR**
háztulajdonos.

3-2

Kiadó lakások.

Zomborban, Szelence városrész, Apolló-utca
42. szám alatt levő Ullrich-féle sarokházban 4
utcai és egy hosszú udvari előszobából álló lakás;
ugyanott egy 3 utcai szobából álló lakás, a hozzá
tartozó mellékhelyiségekkel együtt **azonnal
kiadó.**

3-3

447. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Bács Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó
és Csonopla, Kernyaja, N. Militics és Gyulafalva közsé-
gekből alakult állategészségi kört képező csonoplai kör-
állatorvosi állás lekötésére folytan megüresedvén, ezen
állásnak betöltése iránt ezennel pályázatot hirdettek.

Felhívotnak a pályázni óhajtók, hogy ezen évi 600
ft készpénz fizetéssel és kölcsönösen megállapítandó lát-
ogatási és busszemle díjakkal javadalmazott állásra az
1883. I. és 1888. VII. t. c. értelmében felszerelt pályá-
zati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz **follyó évi
február hó 25-éig** terjesszék be, mert a később ér-
keztek figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1899. évi január 20-án.

Tárczay,
főszolgabíró.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Vetőbüköny

kitünő minőségben ugy kicsiben,
mint vaggonszámra a legjutányo-
10-6 sabb árban kapható

Bruck és Rózsa eszéki cégnél.

545. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetés.

Filipova községében üresedésben levő, évi
300 ft fizetéssel és 40 ft lakbér illetményenyl
javadalmazott irnok-végrehajtoi állásra pályázatot
nyitok, mindazokat, akik ezen állást elnyerni
óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt
pályázati kérvényeiket **follyó évi február hó
20-ig** annál is inkább benyujtsák, mert a ké-
sőbb érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kelt Hódsághon, 1899. évi január hó 20-án.

Lichtneckert,
szolgabíró.

3-3

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBOR,
Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

Van szerencsém a gazdaközönség b. figyelmét a
Zomborban (Kossuth-utca) Takarékpénztárral szemben 164.
sz. I. emeleten levő „Irodámra“ felhívni s tisztelettel fel-
kérni, hogy ha akár **hírtokszerezési**, akár pedig **betáblázott
drágább kamatu adósságának** kifizetése céljából rövid vagy
hosszabb idejű

törlesztéses olcsó pénzkölcsönre

szüksége volna, hogy hozzám, alulírott címhez, teljes biza-
lommal fordulni méltóztassék, miután általam az óhajtott
olcsó kölcsönhez a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, mi-
után a tőke és kamat együttesen törlesztetnek és a meghatározott időre az egész adósság
elfogy.

A készpénzkölcsönök
3 1/2 és 4%

kamatra kaphatók megfelelő tőkétörlesztéssel 10
évtől 63 évig terjedő visszafizetés mellett.

Az intézet meghatározott időn belül a félnek a köl-
csönt nem mondhatja fel, ellenben a félnek jogá-
ban állandó kölcsönként a meghatározott időn
belül is akár egyszerre vagy nagyobb tőke-
törlesztések által tetezése szerint bármikor
előbb is visszafizetni, mely esetben a kamatok
csakis a tőkeösszeg kiegyenlítéséig fizetendők, ilyen
visszafizetéseknél a tőkében már törlesztett összeg levo-
násba hozatik.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBORBAN.

A biztosítás ágazataiban és jelzálog-
kölcsönök terén jártas (üzletvezető) uta-
zók felvétetnek. *—2